

580

Besluit van 26 november 1984, houdende regelen betreffende de kwaliteit van zuigelingenvoeding (Landbouwkwaliteitsbesluit zuigelingenvoeding)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Landbouw en Visserij, de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en de Staatssecretaris van Economische Zaken (P. H. van Zeil) van 19 augustus 1983, (Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken, no. J 5225);

Overwegende, dat ter bevordering van de afzet regelen met betrekking tot de kwaliteit van zuigelingenvoeding worden gesteld;

Gelet op de artikelen 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 12, eerste lid, en 19 van de Landbouwkwaliteitswet (Stb. 1971, 371);

Gehoord:

het Produktschap voor Zuivel,
het Centraal Orgaan Zuivelcontrole,
het Controlestation voor Melkprodukten,
de Koninklijke Nederlandse Zuivelbond FNZ,
de Vereeniging voor Zuivelindustrie en Melkhygiëne (VVZM),
de Vereniging van Nederlandse Fabrikanten van Kinder- en Dieetvoedingsmiddelen,
de Nederlandse Vereniging van Fabrikanten van Geconserveerde Melk,
de Bond van Coöperatieve Zuivelverkoopverenigingen,
de Vereniging van Groothandelaren in Melkprodukten,
de Consumentenbond,
het Konsumenten Kontakt en
de Werkgroep Babyvoeding en de Derde Wereld;

De Raad van State gehoord (advies van 22 november 1983, no. W 11.83.0463/22.3.47);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Landbouw en Visserij, de Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en de Staatssecretaris van Economische Zaken (P. H. van Zeil) van 4 oktober 1984, no. J 5377, Directie Juridische en Bedrijfsorganisatorische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1

1. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

wet: Landbouwkwaliteitswet (Stb. 1971, 371);
zuigelingenvoeding: volledige zuigelingenvoeding en opvolgzuigelingenvoeding;

volledige zuigelingenvoeding: produkten waarvan door middel van aanduidingen of afbeeldingen in, op of bij de verpakking of op enigerlei andere wijze tot uitdrukking wordt gebracht dat zij geschikt zijn dan wel bestemd kunnen worden om moedermelk geheel of ten dele te vervangen;

opvolgzuigelingenvoeding: melkvoedingen en melkvervangende voedingen, andere dan volledige zuigelingenvoeding en papvoeding, waarvan door middel van aanduidingen of afbeeldingen in, op of bij de verpakking of op enigerlei andere wijze tot uitdrukking wordt gebracht dat zij geschikt zijn dan wel bestemd kunnen worden voor voeding van zuigelingen tot een jaar;

verhandelen: bedrijfsmatig voorhanden of in voorraad hebben, te koop aanbieden, verkopen, afleveren of vervoeren.

2. Onder zuigelingenvoeding in de zin van dit besluit wordt niet verstaan het produkt waarvan door middel van aanduidingen op de verpakking tot uitdrukking wordt gebracht dat het op grond van samenstelling of bereidingswijze uitsluitend bestemd is als voeding voor zuigelingen wier assimilatieproces of stofwisseling is verstoord.

3. In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt onder bereiden mede verstaan door Onze Minister en Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur bij de in artikel 6, eerste lid, bedoelde regelen aangewezen vormen van behandeling van zuigelingenvoeding die de kwaliteit van dit produkt in belangrijke mate kunnen beïnvloeden.

4. Het bij of krachtens de artikelen 2 tot en met 11 van dit besluit bepaalde is niet van toepassing op zuigelingenvoeding die kennelijk bestemd is om binnen Nederland te worden afgezet.

Artikel 2

1. Het is verboden zuigelingenvoeding bedrijfsmatig te bereiden, tenzij dit geschiedt:

a. in overeenstemming met krachtens artikel 6, eerste lid, gestelde en op de bereiding betrekking hebbende regelen;

b. in bedrijfsgebouwen welke voldoen aan krachtens artikel 6, eerste lid, onder c., gestelde regelen.

2. Het is, onverminderd het bepaalde in het derde lid, verboden zuigelingenvoeding bedrijfsmatig te vervoeren in vervoermiddelen, welke niet voldoen aan krachtens artikel 6, eerste lid, onder c., gestelde regelen.

3. Het is verboden zuigelingenvoeding te verhandelen of bedrijfsmatig te ontvangen, tenzij deze

a. voldoet aan

– ten eerste: het in de artikelen 3, 4 en 5 bepaalde;

– ten tweede: krachtens artikel 6, eerste lid, onder a. en b., gestelde regelen, andere dan de in het eerste lid onder a. bedoelde

b. is voorzien van een in artikel 8, eerste lid, bedoeld teken of bewijsstuk, voor zover het betreft zuigelingenvoeding waarop het bepaalde in artikel 8, tweede lid, toepassing vindt.

4. Het bepaalde in dit artikel is niet van toepassing op binnengekomen douanegoederen in de zin van de Algemene wet inzake de douane en de accijnzen (Stb. 1961, 31), tenzij de goederen zijn geplaatst onder de regeling «actieve veredeling», als bedoeld in de Richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 4 maart 1969, nr. 69/73 (pb. EG Nr. L 58), zoals deze is of zal worden gewijzigd.

Artikel 3

1. Zuigelingenvoeding moet

a. het gebruiksdoel in aanmerking genomen, deugdelijk van samenstelling zijn en in een deugdelijke toestand verkeren;

b. worden gepresenteerd in overeenstemming met haar aard en bestemming.

2. Zuigelingenvoeding mag niet bevatten
  - a. stoffen in een hoeveelheid, waarin deze schadelijk zijn of kunnen zijn voor de gezondheid;
  - b. zichtbare vreemde bestanddelen, vuil of andere verontreinigingen, tenzij hiervoor krachtens artikel 6 maximaal toelaatbare hoeveelheden zijn vastgesteld, in welk geval het betreffende maximum niet mag worden overschreden;
  - c. micro-organismen, zodanig naar soort en aantal, dat schade aan de gezondheid kan ontstaan.

Artikel 4

Zuigelingenvoeding dient verpakt te zijn in een verpakking, die bij gebruik overeenkomstig haar bestemming en rekening houdend met de te verwachten bewaaromstandigheden,

- a. geen gevaar oplevert of kan opleveren voor de gezondheid;
- b. de eigenschappen van het verpakte produkt niet in ongunstige zin beïnvloedt of kan beïnvloeden.

Artikel 5

Zuigelingenvoeding mag op, in of bij haar verpakking niet zijn voorzien van aanduidingen of afbeeldingen, welke, doordat zij onjuist of onvolledig zijn of een onjuiste indruk wekken, misleidend zijn met betrekking tot aard, eigenschappen, samenstelling, oorsprong, herkomst, hoeveelheid, bereidingswijze, houdbaarheid of gebruiksdoel van dit produkt.

Artikel 6

1. Onze Minister en Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur te zamen

- a. stellen nadere regelen met betrekking tot de hoedanigheid, de aanduiding en de verpakking van zuigelingenvoeding of van bepaalde tot deze categorie behorende produkten;
- b. stellen regelen met betrekking tot de oorsprong, de verzorging, de vorm, de afwerking, de maat of het gewicht van zuigelingenvoeding of van bepaalde tot deze categorie behorende produkten;
- c. kunnen met betrekking tot zuigelingenvoeding regelen stellen inzake
  - ten eerste: de inrichting en het gebruik van bedrijfsgebouwen en vervoermiddelen;
  - ten tweede: het gebruik en verbruik van grondstoffen, hulpstoffen en toevoegingen;
  - ten derde: de be- of verwerkingswijze;
  - ten vierde: het gebruik van machines, werktuigen en gereedschappen;
  - ten vijfde: de hoedanigheid en het gebruik van verpakkingsmiddelen.

2. Bij de in het eerste lid bedoelde regelen kunnen terzake van de bereiding van zuigelingenvoeding regelen worden gesteld met betrekking tot het verhandelen van grondstoffen daarvoor.

3. Bij de in het eerste lid bedoelde regelen kunnen terzake van de aanduiding van zuigelingenvoeding regelen worden gesteld, waarbij het gebruik op, in of bij de verpakking van bepaalde vermeldingen, verband houdende met het juiste of meest wenselijk geachte gebruik van dit produkt, verplicht wordt gesteld. Deze regelen kunnen onder meer inhouden, dat daarbij nader vastgestelde aanduidingen gebezigd moeten worden waarbij:

- de voordelen van borstvoeding boven het gebruik van zuigelingenvoeding worden benadrukt;
- verklaard wordt, dat het produkt slechts op advies van personen, werkzaam in de gezondheidszorg, ware te gebruiken;

– omtrent de juiste dosering en de hygiënische voorbereiding van het produkt duidelijke instructies worden gegeven, waarbij de noodzaak wordt benadrukt deze nauwkeurig op te volgen.

4. Bij de in het eerste lid bedoelde regelen kunnen regelen worden gesteld ter zake van de aanduiding van produkten, welke in eigenschappen of uiterlijk voorkomen gelijken op zuigelingenvoeding dan wel bestemd of geschikt zijn om deze te vervangen dan wel associaties kunnen oproepen aan melkvoeding van zuigelingen tot een jaar.

5. De in het eerste lid bedoelde regelen kunnen verschillen naar gelang van oorsprong, gebruiksdoel of geografische bestemming van de zuigelingenvoeding.

Artikel 7

1. Onze Minister en Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur te zamen kunnen bij de regelen of nadere regelen, als bedoeld in artikel 6, bepalen dat ter uitvoering daarvan in een door hen te bepalen omvang nadere regelen door het bestuur van het Produktschap voor Zuivel bij verordening worden vastgesteld.

2. Onze Minister en Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur tezamen kunnen met betrekking tot het verlenen van de medewerking, als bedoeld in het eerste lid, aanwijzingen geven.

3. Indien het eerste lid toepassing vindt, kunnen Onze Minister en Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur te zamen daarbij bepalen dat krachtens een verordening, als aldaar bedoeld, vastgestelde nadere regelen en genomen besluiten de goedkeuring behoeven van een door hen aangewezen autoriteit.

Artikel 8

1. Onze Minister kan tekenen en bewijsstukken, als bedoeld in artikel 7, eerste lid, van de wet, vaststellen.

2. Onze Minister kan het gebruik van de in het eerste lid bedoelde tekenen of bewijsstukken in door hem te bepalen gevallen verplicht stellen.

3. Onze Minister stelt regelen betreffende het vervaardigen, voorhanden en in voorraad hebben, zomede het afleveren of gebruiken van de in het eerste lid bedoelde tekenen of bewijsstukken en van cliché's, stempels en andere werktuigen tot het vervaardigen of aanbrengen van die tekenen of bewijsstukken.

Artikel 9

1. Zuigelingenvoeding, waarvoor een teken of bewijsstuk, als bedoeld in artikel 8, wordt gebruikt, dient te voldoen aan de eisen, geldend voor de zuigelingenvoeding, waarvoor dat teken of bewijsstuk is vastgesteld.

2. Het is, onverminderd het in artikel 5 bepaalde, verboden met betrekking tot zuigelingenvoeding aanduidingen of afbeeldingen, handelsmerken daaronder begrepen, te gebruiken, welke een zodanige gelijkenis vertonen met de in dit artikel bedoelde tekenen of bewijsstukken, dat daardoor verwarring kan ontstaan.

3. Het is verboden de in artikel 8 bedoelde tekenen of bewijsstukken te gebruiken in strijd met het bij of krachtens dit besluit bepaalde.

Artikel 10

1. Onze Minister kan bepalen dat zuigelingenvoeding of bepaalde tot deze categorie behorende produkten aan een keuring kunnen of moeten worden onderworpen.

2. Onze Minister kan regelen stellen inzake de keuring.

Artikel 11

Onze Minister en Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur te zamen stellen regelen inzake de methoden van monsterneming en onderzoek, aan te wenden bij de toepassing van het bij of krachtens dit besluit bepaalde.

Artikel 12

1. De Stichting Centraal Orgaan Zuivelcontrole te 's-Gravenhage is
  - a. belast met het toezicht op de naleving door de bij haar aangeslotenen van de bij of krachtens dit besluit gestelde regelen;
  - b. belast met de in artikel 10 bedoelde keuring van zuigelingenvoeding;
  - c. bevoegd tot het uitreiken van de in artikel 8 bedoelde tekenen of bewijsstukken. Deze tekenen of bewijsstukken worden, voor zover het bereiders van zuigelingenvoeding betreft, uitsluitend uitgereikt aan aangeslotenen bij de in de aanhef genoemde controle-instelling.
2. Het bedrijfsmatig bereiden van zuigelingenvoeding is uitsluitend toegestaan aan aangeslotenen bij de in het vorige lid genoemde controle-instelling.

Artikel 13

1. De voorzitter van de in artikel 12 genoemde controle-instelling wordt door Onze Minister, telkens voor ten hoogste vier jaren, benoemd. Hij is terstond weder benoembaar.
2. Het bestuur van de controle-instelling doet aan Onze Minister een voordracht voor de benoeming.
3. De voorzitter mag niet rechtstreeks betrokken zijn bij de bereiding van of de handel in zuigelingenvoeding.

Artikel 14

Onze Minister kan in overeenstemming met Onze Minister van Financiën plaatsen aanwijzen, waarop zuigelingenvoeding of bepaalde tot deze categorie behorende produkten ten uitvoer moeten worden aangeboden.

Artikel 15

1. Van het bij of krachtens dit besluit bepaalde kunnen Onze Minister en Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur te zamen vrijstelling en, op aanvraag, ontheffing verlenen.
2. Bij het stellen van regelen of nadere regelen, als bedoeld in artikel 6, eerste lid, kunnen Onze Minister en Onze Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur te zamen bepalen dat een ontheffing, als bedoeld in het eerste lid, kan worden verleend door de in artikel 12 genoemde controle-instelling, of enig orgaan hiervan, dan wel door een door hen aan te wijzen autoriteit. Zij kunnen terzake van het verlenen van zodanige ontheffing regelen stellen of aanwijzingen geven.

Artikel 16

Het Uitvoercontrolebesluit 1957 (Melk en Melkprodukten) (Stb. 1957, 63) is buiten werking gesteld voor zuigelingenvoeding.

Artikel 17

1. Dit besluit kan worden aangehaald als «Landbouwkwaliteitsbesluit zuigelingenvoeding».
2. Het treedt in werking op 1 januari 1985.

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Landbouw en Visserij. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Nederlandse Staatscourant van 8 januari 1985, nr. 5.

Lasten en bevelen, dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State.

's-Gravenhage, 26 november 1984

Beatrix

De Staatssecretaris van Landbouw en Visserij,
A. Ploeg

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
J. P. van der Reijden

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
P. H. van Zeil

Uitgegeven de *twintigste* december 1984

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Het onderhavige besluit is een algemene maatregel van bestuur, als bedoeld in artikel 2 van de Landbouwkwaliteitswet (Stb. 1971, 371) en behelst regelen met betrekking tot de kwaliteit van zuigelingenvoeding.

Het besluit alsmede de op grond daarvan vast te stellen regelen strekken ertoe de eisen voor buiten Nederland af te zetten zuigelingenvoeding aan te passen aan internationale ontwikkelingen terzake. De goede naam en de afzet van de Nederlandse zuivelprodukten op de buitenlandse markt is ermee gediend, dat buiten twijfel komt te staan dat ook de onderhavige categorie produkten aan zeer hoge eisen voldoet en dat zoveel mogelijk voorkomen wordt, dat produkten met een ander gebruiksdoel niettemin als zuigelingenvoeding worden verhandeld.

De in geval van uitvoer thans nog weinig specifieke eisen inzake samenstelling en aanduiding op basis van de Landbouwwet 1938 behoeven daartoe aanvulling.

De bovengenoemde internationale ontwikkelingen betreffen onder meer – met als achtergrond de toenemende belangstelling voor de wijze van verhandeling van zuigelingenvoeding in, met name, sommige derde landen – de opstelling door de Wereld Gezondheids Organisatie van de «International Code of Marketing of Breastmilk substitutes» (Genève 1981; verkrijgbaar bij Medical Books B.V., Lochem).

Nederland heeft deze Code – die overigens slechts het karakter van een aanbeveling heeft – in mei 1981 aanvaard. Het besluit beoogt dan ook tevens om aan genoemde Code voor wat betreft etikettering en samenstelling uitvoering te geven voor uit Nederland uit te voeren zuigelingenvoeding. De op basis van het onderhavige besluit te stellen normen zullen derhalve in het bijzonder geënt zijn op genoemde Code en op hetgeen overigens in internationaal verband in het kader van de «Codex Alimentarius» (vindplaats Joint FAO/WHO Food Standards Programme Codex Alimentarius Commission: Recommended International Standards for Foods for Infants and Children: CAS/RS 72/74 – 1976) is overeengekomen dan wel in voorbereiding is.

Uit de jaarlijkse rapportage van de bij de Wereld Gezondheids Organisatie aangesloten landen blijkt dat vele landen zich thans beraden over de wijze waarop deze Code in nationale wetgeving of in afspraken tussen overheid en industrie kan worden omgezet, zulks al dan niet in aanvulling op reeds bestaande wetgeving ter zake. Een en ander houdt in, dat ten opzichte van sommige concurrerende landen de voor volledige zuigelingenvoeding te stellen regelen op enkele punten, met name inzake verplichte dan wel verboden aanduidingen, iets stringenter zullen zijn dan de thans in die landen nog geldende.

Ditzelfde geldt, *mutatis mutandis*, voor opvolgzuigelingenvoeding, een produkt dat overigens geen moedermelkvervanger in de zin van de Code is. Voor de hiervoor te stellen regelen inzake samenstelling en etikettering zal als uitgangspunt dienen een in het kader van de Codex Alimentarius in voorbereiding zijnde standaard, welke overigens in de internationale handel reeds in redelijke mate toepassing vindt.

De hierboven reeds signaleerde ontwikkelingen hebben inmiddels ertoe geleid dat, naar mag worden verwacht, de Commissie van de Europese Gemeenschappen aan de Raad van Ministers een ontwerp-richtlijn voor zuigelingenvoeding zal voorstellen. Uit het daarover door de Commissie met de Lid-Staten gevoerde overleg ter voorbereiding van zodanig ontwerp valt overigens af te leiden dat dit zich vermoedelijk zal beperken tot afzet binnen de EEG en dat het ontwerp evenmin als het onderhavige besluit regelen zal stellen voor andere elementen van «marketing» dan samenstelling en etikettering.

De werkingssfeer van het besluit is voor wat betreft de daaronder vallende produkten in tweeërlei opzicht beperkt. In de eerste plaats is het besluit slechts van toepassing op zuigelingenvoeding die buiten Nederland wordt afgezet. Voor deze beperking is in het onderhavige geval gekozen omdat de Beschikking volledige zuigelingenvoeding (Stcrt. 1976, 189), vastgesteld op grond van het Algemeen Besluit (Warenwet), reeds voorziet in een zodanig stringente regeling voor de samenstelling en aanduiding van deze produkten (voorzover zij in het binnenland worden afgezet), dat aan nadere kwaliteitseisen op basis van de Landbouwkwaliteitswet voor de categorie volledige zuigelingenvoeding, die in Nederland wordt afgezet, geen behoefte bestaat. Warenwetsvoorschriften zijn nog niet vastgesteld voor de boven reeds genoemde opvolgzuigelingenvoeding. Dit zijn de produkten die internationaal worden gezien als bestemd om in de voeding van oudere zuigelingen in belangrijke mate te voorzien in de melkcomponent van het met de leeftijd in toenemende mate gevarieerde menu.

Uit een oogpunt van overzichtelijke systematiek is ervoor gekozen om ook voor deze opvolgzuigelingenvoeding de eisen voor het in het binnenland af te zetten produkt in een Warenwetregeling neer te leggen en derhalve de toepassing van het onderhavige besluit ook voor deze categorie produkten te beperken tot die, welke bestemd zijn voor de afzet buiten Nederland.

De tweede beperking met betrekking tot de werkingssfeer van het besluit is hierin gelegen, dat het niet van toepassing is op zuigelingenvoeding waarvan door middel van aanduidingen op de verpakking tot uitdrukking wordt gebracht dat zij uitsluitend bestemd is als voeding voor zuigelingen wier assimilatieproces of stofwisseling is verstoord. Het begrip «uitsluitend» is opgenomen om aan te geven dat zuigelingenvoeding die weliswaar zodanig is samengesteld of zodanig is bereid dat zij geschikt is voor zuigelingen wier assimilatieproces of stofwisseling is verstoord, maar naar de consument toe tevens wordt gepresenteerd als een zuigelingenvoeding welke ook aan zuigelingen in het algemeen kan worden gegeven, onder de werkingssfeer van het besluit valt. Tot laatstbedoelde categorie behoren met name de aangezuurde zuigelingenvoeding, de zuigelingenvoeding waarbij geheel of ten dele van een andere grondstof dan melk is uitgegaan en de zuigelingenvoeding, waaraan verdikkingsmiddelen zijn toegevoegd.

Bij het vaststellen van aanduidingsvoorschriften krachtens het onderhavige besluit zal aandacht moeten worden geschonken aan afstemming van bedoelde eisen op het Aanduidingenbesluit waren voor bijzondere voeding (Warenwet) (Stb. 1980, 658). De hierin opgenomen, overigens niet-produkt-specifieke, bepalingen ten aanzien van de vermelding van het bijzondere karakter zullen met name doorwerken voor de aan het slot van de voorgaande alinea genoemde categorieën produkten. Overigens zij hier opgemerkt, dat de samenhang van de regelen krachtens de Warenwet voor het binnenland met de onderhavige regelen voor uitvoer eveneens noopt tot een zorgvuldige afstemming, met name om ervoor zorg te dragen dat dit complex van regelgeving en controle geen elementen bevat, waarbij de uit te voeren produkten aan zodanig andere of stringenter regelen worden onderworpen, dat een en ander als een – EEG-rechtelijk verboden – maatregel van gelijke werking als een kwantitatieve uitvoerbeperking zou zijn aan te merken.

Voor die gevallen, waarbij via nadere regelgeving materiële eisen aan produkten kunnen worden gesteld, is de medebetrokkenheid van de Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur expliciet tot uitdrukking gebracht, omdat juist op dat terrein afstemming met regelen krachtens de Warenwet geboden kan zijn.

Uit de aard van de zaak doet dit niet af aan de medebetrokkenheid van de Ministers van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en van Economische Zaken ten algemene in de daarvoor in aanmerking komende gevallen. Voor de uitwerking van de medebetrokkenheid van de Minister van Economische Zaken moge in dit verband worden verwezen naar het Besluit van 13 november 1973 (Stb. 587) houdende regelen ter uitvoering van artikel 5 van de Landbouwkwaliteitswet).

Bij het opstellen van de onderhavige algemene maatregel van bestuur is, mede op grond van het goed functioneren van het huidige controlestelsel, uitgangspunt geweest, dat het bedrijfsleven zoveel mogelijk bij toezicht en keuring betrokken dient te worden. Hiertoe is gekozen voor het in de wet neergelegde principe, dat toezicht en keuring kan worden opgedragen aan een onder rijkstoezicht staande privaatrechtelijke controle-instelling. Dit betekent derhalve een voortzetting van de structuur, die is neergelegd in het thans geldende stelsel. Hiermede wordt voorts bereikt, dat het stelsel van tuchtrechtelijke correctie bij overtreding van bij of krachtens dit besluit of te stellen normen kan worden gehandhaafd.

Toelichting op enkele artikelen

Artikel 1

Zuigelingenvoeding als gedefinieerd in het *eerste* lid omvat de categorie volledige zuigelingenvoeding en de categorie opvolgzuigelingenvoeding. Voor de beantwoording van de vraag of een produkt onder één van beide categorieën kan worden gerangschikt is bepalend de geschiktheid of de bestemming die de fabrikant of de verpakker aan het betreffende produkt toekent.

Wordt aldus door middel van aanduidingen of afbeeldingen in, op of bij de verpakking of op enigerlei andere wijze – het gebruik van handelsmerken daaronder begrepen – tot uitdrukking gebracht dat een produkt geschikt is of bestemd kan worden als melkvoeding, papvoeding daaronder niet begrepen, voor zuigelingen tot een jaar dan zal het produkt aan de bij of krachtens dit besluit gestelde eisen voor de betreffende categorie, waaronder het kan worden gerangschikt, moeten voldoen.

Met betrekking tot het onderscheid tussen beide categorieën kan het volgende worden opgemerkt.

Volledige zuigelingenvoeding is het produkt dat moedermelk kan vervangen in de betekenis van substitueren. Dit moedermelk-vervangende karakter is in de definitie als enig criterium centraal gesteld. Elk produkt waarvan tot uitdrukking wordt gebracht dat het kan dienen voor de gehele of gedeeltelijke vervanging van moedermelk wordt op grond van deze definitie gerekend tot de categorie volledige zuigelingenvoeding en moet diensgevolge voldoen aan de aan volledige zuigelingenvoeding gestelde eisen. De vermelding van een tijdvak waarover volledige zuigelingenvoeding kan worden gegeven, bij voorbeeld vanaf de geboorte, of gedurende de eerste vier levensmaanden, wordt in de definitie voor volledige zuigelingenvoeding overbodig geacht. Een dergelijk tijdvak kan uiteraard wel op de verpakking van volledige zuigelingenvoeding worden vermeld.

Opvolgzuigelingenvoeding wordt internationaal gezien als de melkvoeding of melkvervangende voeding in het in toenemende mate gevarieerde menu van de oudere zuigeling en jonge kinderen.

Opvolgzuigelingenvoeding kan vanaf een leeftijd van ten minste vier maanden samen met andere voedingsmiddelen in aanvulling op moedermelk (of volledige zuigelingenvoeding) aan zuigelingen worden gegeven. Opvolgzuigelingenvoeding dient niet ter vervanging van moedermelk (vervanging in de betekenis van substitutie). Met melkvoedingen of melkvervangende voedingsmiddelen worden de produkten bedoeld die in vloeibare vorm aan zuigelingen kunnen worden gegeven en die voor een groot deel kunnen voorzien in de voedingsbehoefte van de zuigeling. Andere produkten die aan zuigelingen in het eerste levensjaar worden gegeven, zoals vruchtesappen, groentepuree's, complete maaltijden en graanprodukten vallen dus niet onder de categorie opvolgzuigelingenvoeding.

Uit de definitie zou ten onrechte gelezen kunnen worden, dat opvolgzuigelingenvoeding slechts kan dienen voor de voeding van zuigelingen in het eerste levensjaar. De beperking «tot een jaar» heeft slechts tot doel de werkingssfeer van het besluit te beperken tot produkten waarvan tot

uitdrukking wordt gebracht dat zij geschikt of bestemd zijn voor de voeding van zuigelingen tot een jaar. Zodra ten aanzien van een produkt tot uitdrukking wordt gebracht dat het geschikt of bestemd is voor kinderen van één jaar en ouder en niet voor kinderen in het eerste levensjaar, valt dit produkt niet onder de werking van het besluit. Uit de beperking tot het eerste levensjaar kan derhalve niet worden gelezen dat opvolgzuigelingenvoeding slechts geschikt zou zijn voor de voeding van zuigelingen tot één jaar.

Volledige zuigelingenvoeding en papvoeding zijn in de definitie voor opvolgzuigelingenvoeding uitgezonderd; volledige zuigelingenvoeding omdat daarvoor andere regels gelden dan voor opvolgzuigelingenvoeding, papvoeding omdat dit produkt naar zijn aard niet tot de categorie opvolgzuigelingenvoeding kan worden gerekend. Onder papvoeding ware in dit verband te denken aan een graanhoudend produkt dat na toebereiding volgens de gebruiksaanwijzing, qua consistentie niet geschikt is om met behulp van een zuigfles te worden gegeven.

Met opzet is afgezien van het vermelden van nadere bijzonderheden in de definitie van opvolgzuigelingenvoeding, bijvoorbeeld met betrekking tot de minimum leeftijd van de zuigelingen, waarvoor opvolgzuigelingenvoeding bestemd is. De vermelding van deze en soortgelijke bijzonderheden wordt in een definitie overbodig geacht. Immers alle melkvoedingen en melkvervangende voedingen, waarvan tot uitdrukking wordt gebracht dat zij bestemd of geschikt zijn voor de voeding van zuigelingen tot een jaar worden, met uitzondering van volledige zuigelingenvoeding en papvoeding, gerangschikt in de categorie opvolgzuigelingenvoeding en moeten voldoen aan de aan opvolgzuigelingenvoeding te stellen eisen.

Door nu in deze eisen op te nemen dat opvolgzuigelingenvoeding moet zijn voorzien van aanduidingen waaruit blijkt dat opvolgzuigelingenvoeding geschikt is voor de voeding van zuigelingen van vier maanden en ouder (desgewenst aangevuld met «jonge kinderen») en niet bedoeld is om moedermelk te vervangen, wordt bereikt dat in de markt een duidelijk onderscheid wordt aangebracht tussen volledige zuigelingenvoeding enerzijds en opvolgzuigelingenvoeding anderzijds. In de voorstellen met betrekking tot de aanduiding van opvolgzuigelingenvoeding zal hierin worden voorzien.

In het *tweede* lid is de toepassing van het bij of krachtens dit besluit bepaalde beperkt in die zin, dat produkten die zodanig zijn samengesteld of zodanig zijn bereid dat zij bestemd zijn voor zuigelingen wier assimilatieproces of stofwisseling is verstoord niet onder de werkingssfeer van het besluit vallen, voorzover op grond van de op de verpakking van het produkt gebezigde aanduiding niet mede blijkt van de geschiktheid ten algemene van het produkt om aan zuigelingen ter voeding te worden gegeven.

Artikel 2

Dit artikel behelst in het *eerste lid* het verbod zuigelingenvoeding te bereiden anders dan met inachtneming van eventueel gestelde bereidingsvoorschriften en inrichtingseisen.

Het *tweede lid* bevat een analoge bepaling met betrekking tot vervoermiddelen en opent de mogelijkheid, bijvoorbeeld op grond van internationale overeenkomsten, eisen te stellen aan vervoermiddelen, welke zuigelingenvoeding of bepaalde tot deze categorie behorende produkten vervoeren.

Het *derde lid* verbiedt de verhandeling van zuigelingenvoeding welke niet aan de bij of krachtens het onderhavige besluit aan het produkt gestelde eisen voldoet of welke niet is voorzien van het in dit lid bedoelde teken of bewijsstuk ingeval het gebruik daarvan is verplicht gesteld.

Het *vierde lid* bepaalt, dat de bij of krachtens het besluit gestelde normen uitsluitend van toepassing zijn op goederen in het vrije verkeer. Op grond van het afzetbelang is evenwel bepaald dat zij op produkten in het veredelingsverkeer wel van toepassing zijn.

Artikelen 3, 4 en 5

De artikelen 3 en 4 bevatten de in algemene termen uitgedrukte deugdelijkheidseisen, waaraan zuigelingenvoeding ten minste dient te voldoen, terwijl artikel 5 misleidende aanduidingen verbiedt.

Artikel 6

Het *eerste lid* vormt de basis waarop, met betrekking tot de in dit lid genoemde onderwerpen, voor zuigelingenvoeding regelen, dan wel nadere regelen gesteld zullen of kunnen worden door de betrokken ministers.

Het begrip hoedanigheid omvat mede, evenals andere Landbouwkwaliteitsbesluiten, samenstellingseisen en eisen ten aanzien van de micro-biologische en chemische veiligheid.

Met het oog op de positieve effecten op de hoedanigheid van het produkt is de mogelijkheid geopend tot regelgeving met betrekking tot de onder c opgenomen onderwerpen. Uiteraard zal daarvan slechts worden gebruik gemaakt indien zodanig effect in concreto mag worden verwacht dan wel indien regelgeving noodzakelijk is op grond van uit internationaal aanvaarde regels voortvloeiende verplichtingen.

Het *tweede lid* opent onder meer de mogelijkheid om, bijvoorbeeld, het in voorraad hebben van bepaalde grondstoffen aan regels te binden.

Het *derde lid* stelt buiten twijfel dat beperkende bepalingen kunnen worden vastgesteld inzake aanduidingen op produkten (dat wil zeggen produkten als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de Landbouwkwaliteitswet) welke op de in dit lid omschreven wijze verwantschap vertonen met zuigelingenvoeding doch geen zuigelingenvoeding zijn in de zin van het onderhavige besluit.

In het *vierde lid* is uitdrukkelijk de mogelijkheid opgenomen om bepaalde aanduidingen op, in of bij de verpakking van zuigelingenvoeding verplicht te stellen. Het gaat hier om aanduidingen welke in het verband van de Wereld Gezondheids Organisatie voor deze produkten zijn aanbevolen, teneinde met name te voorkomen dat de onderhavige produkten zonder duidelijke noodzaak als vervanging van moedermelk worden gebezigd.

Artikel 7

Dit artikel opent de mogelijkheid in voorkomend geval het Produktschap voor Zuivel in medebewind bij verordening nadere regelen te doen stellen ter uitvoering van door de centrale overheid gestelde regelen.

Artikelen 8, 9 en 10

Deze artikelen openen onder meer de mogelijkheid om, al dan niet als voortzetting van bestaande regelingen, tekenen of bewijsstukken vast te stellen. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan een certificaat of een bepaald codenummer op de verpakking, uitgereikt door de controle-instelling als bewijs van keuring.

Artikel 12

De voor de in dit artikel genoemde taken aangewezen en bevoegd verklaarde Stichting Centraal Orgaan Zuivelcontrole vervangt de in het thans nog geldende wetgevingssysteem optredende Controlestation voor Melkprodukten.

De in het tweede lid van dit artikel neergelegde aansluitingsplicht verschaft de basis voor het uitoefenen van toezicht op de naleving van de bij of krachtens dit besluit gestelde regelen door deze controle-instelling. In

dit verband kan worden opgemerkt, dat in recente europeesrechtelijke jurisprudentie (zaak 237/82) is bevestigd dat een verplichting tot aansluiting als de onderhavige met het EEG-Verdrag verenigbaar is.

De Staatssecretaris van Landbouw en Visserij,
A. Ploeg

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
J. P. van der Reijden

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
P. H. van Zeil